

Захаркін О.О.

к.е.н., доц., доцент кафедри фінансів і кредиту

Захаркіна Л.С.

к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту

Сумський державний університет

Особливості формування професійних компетентностей фінансиста в умовах глобального розвитку корпоративних фінансів

Як відомо, запорукою успішної діяльності та розвитку будь-якого підприємства є професіоналізм його керівництва в т.ч. ланки управління фінансами. Фінансовий менеджер повинен мати не лише професійні знання, уміння та навички отримані під час навчання, але й володіти певним набором компетенцій, що дозволить максимально адаптуватися до сучасних умов розвитку підприємств.

Необхідність переходу до компетентностної моделі фінансиста розглядається в працях багатьох вітчизняних вчених економістів та педагогів [3]. Під самим поняттям «компетентність» більшість науковців розуміють здатність фахівця ефективно застосовувати на практиці свої знання, уміння, досвід, вміння ідентифікувати та розв'язувати проблемні ситуації, характерні для певної сфери професійної діяльності, розуміння відповідальності за свої дії, постійне удосконалення свого професійного рівня.

М.С. Головань розглядає компетентність «як інтегрований результат освіти, який співвіднесений з ціннісними та смисловими характеристиками особи і має практико-орієнтовану спрямованість» [2, с.23]. В залежності від трендів розвитку світової фінансової системи загалом та корпоративних фінансів, зокрема, практичні завдання, що постають у діяльності фінансового менеджера змінюються, що, у свою чергу, вимагає від сучасного фінансиста набуття нових професійних компетентностей, котрі дозволять на високому рівні займатися фінансовою діяльністю.

Глобальним трендом розвитку корпоративних фінансів є глобальна інтеграція міжнародного бізнесу. Г. Башнянин, П. Куцик, О. Ковтун

відмічають, що «... інноваційним явищем глобальної інтеграції бізнесу є метакорпоратизація, яка призводить до трансформації ТНК в дійсно глобальні корпорації» [1, с.22]. Дана тенденція призводить до складних міжнаціональних економічних взаємовідносин, поєднання національної та міжнародної звітності, злиття підприємств і т.д. Урахування цих тенденцій потребує від сучасного фінансиста: 1) знання міжнародних стандартів фінансової звітності; 2) уміння швидко адаптуватися до змінних умов зовнішнього середовища; 3) уміння спільної праці з партнерами з різних країн; 4) уміння оцінювати масштабні інвестиції в умовах невизначеності тощо.

Ще одним трендом розвитку сучасних корпоративних фінансів є визнання соціальної відповідальності менеджменту перед суспільством. Сучасний фінансовий менеджер повинен при прийнятті рішень враховувати інтереси як власників корпорацій, так і працівників та суспільства.

Таким чином, можна зробити наступні висновки: швидкі темпи глобалізації корпоративних фінансів потребують від сучасного фінансиста безперервного удосконалення своїх професійних якостей. На сьогодні у світі діє значна кількість програм міжнародної сертифікації у сфері фінансів, обліку й аудиту [3, с. 224-225]. Міжнародні сертифікати дозволяють фінансисту оволодіти вміннями працювати з міжнародною фінансовою звітністю, на високому рівні здійснювати фінансовий аналіз та приймати фінансово-обґрунтовані рішення. В Україні також реалізуються програми міжнародної сертифікації, що дозволяє складати іспити без виїзду за кордон. Проте підготовка до іспитів, процес складання іспитів потребує значних витрат. Тому на сьогодні перед вищими навчальними закладами постає актуальне питання адаптації своїх навчальних програм підготовки фінансистів до викликів глобалізаційного процесу розвитку корпоративних фінансів, тобто робочі програми дисциплін, які опановують фінансисти повинні бути адаптованими до сучасних умов практичної діяльності аналогічно до програм міжнародної сертифікації. До прикладу, вперше в Україні такий крок здійснено на базі кафедри фінансів і кредиту Сумського державного університету (СумДУ),

котра отримала акредитацію бакалаврської та магістерської освітніх програм з боку Асоціації присяжних сертифікованих бухгалтерів (ACCA), що дозволяє випускника кафедри паралельно із навчанням у Сумському державному університеті отримати кваліфікації ACCA. Так, «..акредитація ACCA по заліках бакалаврської програми СумДУ з обраною опцією навчання по дисципліні «Управління ефективністю» дає право отримувати заліки на чотири іспити ACCA, а саме: F1 – Роль бухгалтера у бізнес-середовищі, F2 – Управлінський облік, F3 – Фінансовий облік, F5 – Підготовка звітності для управління (управління ефективністю), а магістерської програми СумДУ зі спеціалізацією «Фінансовий менеджмент у сфері бізнесу» додатково заліки також по іспитах F6 - Оподаткування та F7 Фінансова звітність. Відповідно студенти СумДУ, що навчаються за цими акредитованими ACCA програмами вже зараз мають значні переваги для отримання міжнародної професійної кваліфікації» [4].

Висновки: співпраця вищих навчальних закладів з міжнародними центрами сертифікації є найкращим інструментом розвитку професійних компетентностей сучасного фінансиста з урахуванням глобальних трендів розвитку корпоративних фінансів.

Список використаних джерел

1. Башнянин Г. Механізми діяльності та стратегії розвитку транснаціональних корпорацій як ключових акторів сучасної глобалізованої економіки / Григорій Башнянин, Петро Куцик, Олег Ковтун // Економіст. – 2015. – № 2. – С. 18–24.

2. Головань М. С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду / М.С. Головань // Вища освіта України. – 2008. – № 3. – С. 23–30.

3. Горшунова І.В. Професійні вимоги до фахівців з фінансів в Україні / І.В. Горшунова // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. – 2013. – № 1 (64). – С. 221–230.

4. Сумський державний університет отримав акредитацію на заліки ACCA – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fin.fem.sumdu.edu.ua/uk/home/266-zaharkin.html>

Захаркін О.О. Особливості формування професійних компетентностей фінансиста в умовах глобального розвитку корпоративних фінансів / О.О. Захаркін, Л.С. Захаркіна // Корпоративні фінанси: проблеми та перспективи інноваційного розвитку: збірник матеріалів I Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Київ : КНЕУ, 2016. – С. 357-360.